



Sodobni dogodki in komentarji

OB ČASU, ko mnoge ameriške tvrdke oglašajo v časopisju, da pošljete zdaj lahko svojcem v domovino 1.000 funtov drv za kurjavo za \$20.00, si držne "Slovenski poročevalci" takole fari-bati naše ljudi:

Ljubljana, 18. junija. Nad 20.000 frontovcev v 200 gozdarskih brigadah bo vsak čas izbojevalo sijajno zmago v našem gozdarskem planu, v naši splošni bitki za socializem. Kaj bodo k temu rekli inform-birojevski laježi in obrekovalci, ni več važno. Svarili so frontovce in hinavsko svarili našega človeka, naj ne hodi v gozd, naj ne posluša Partije in Fronte, naj do goličave ne opustoši in izseka naših gozdov.

Pa je v brigadah kmečka pamet sama našla odgovor in razčistila to zadevo. "Naši gozdovi bodo posledje še lepši, še lepše bodo rasli in se razvijali. Greh bi bil, če bi jih ne očistili in razredčili. Kar delamo zdaj, bi moralo biti že zdavnaj narejeno. Pa bo menda le bolj pametno, če za tale les dobimo stroje, kakor pa, da bi nam v goščavi dušil rast in gnij." Itd.

Značilno je, da so pred izsekavanjem gozdov svarili tudi "informbirojski laježi", ki so "hinavsko rotili našega človeka, naj ne hodi v gozd, naj ne posluša Partije in Fronte, naj do goličave ne opustoši in izseka naših gozdov", kakor ugotavlja sam "Slovenski poročevalci"! Pri "čiščenju" in "redčenju", da les "ne bo gnij in dušil drugo rast", naj bi pustili vsaj toliko trsak, da našim ljudem ne bi bilo treba pošiljati iz Amerike poleg vsega drugega še drv za — kurjavo. . .

Značilno je tudi to, da je ob vseh "sijajnih" dovršitvah vseh "planov" in ob vseh rekordih vseh delavskih "norm" v Jugoslaviji čedalje večje pomanjkanje in da ni po petih letih po zaključku vojne še najmanjšega znaka bližajočega se blagostanja! Izgleda, da bomo morali ameriški Slovenci in ostali Jugoslovani preživljati in oblačiti naše ljudi doma vse dotlej, dokler ne bo konec Tita, njegovih planov in norm in vse njegove tiranske bande!

MOJSTRI LAŽI. — Severnokorejski radio poroča, da polovica ameriških vojakov, ki so jih zajeli komunisti, ne zna ne pisati ne brati. Radio dostavlja, da ti "reprezentantje ameriške kulture gotovo niso ljudje, ki bi bili poklicani, nositi prosveto in omiko v druge dele sveta." — Moskovski radio pa podaja o Amerikancih sledečo sliko: — "Ameriško vojaštvo v Koreji se je nedavno bavalo s tem, da je prisostvovalo mučenju, ko je bilo 289 mladih korejskih fantov in deklet, ki so bili osumljeni demokratskih aktivnosti, živih zakopanih do vratu v zemljo, nato več ur strahovito mučenih, končno pa postreljenih s strelom v glavo. Dalje so se ameriški barbari zabavali ob pogledu na fante in dekleta, ki so jim rabili "izrezali jezike" . . .

MARKSOV NAUK v svoji praktični obliki ni prestal tistega političnega izpita, ki zahteva, da izpolnijo nove ideje vsaj v glavnem v življenju one objube, s katerimi so nastopale. To, kar so marksisti uresničili, je karikaturna tega, kar so obje-ljubljali!

Šestnajst milijonov za obrambo dežele in naroda

WASHINGTON. — V soboto, 26. avgusta, je zbornica poslancev odobrila nove nujnostne vsote, ki presegajo 16 milijonov dolarjev za obrambo dežele.

Glasovanje je izpadlo: 310 glasov za odobritev, 1 proti. Nasprotni glas je oddal Robert F. Rich, republikanec iz Pennsylvanije.

Pogreznitev bolniške ladje v bližini San Francisca

Najmanj osemnajst oseb je zgnubilo v nesreči življenje; nad 500 ljudi je bilo rešenih.

San Francisco. — V gosti megli je v bližini tega mesta neki tovorni parnik trčil ob ladjo Benevolence, ki je bolniška ladja ameriške mornarice. Bolniška ladja se je 20 minut po kolliji pogreznila. Najmanj 18 oseb je utonilo, nad 500 pa je bilo rešenih.

Nesreča se je pripetila, ko je tovorni parnik Mary Luckenbach v gosti megli trčil ob bolniško ladjo. Tovorni parnik je zarezal v bolniško ladjo ogromno odprtino ter jo istočasno prevrnil. Na bolniški ladji, ki je bila na poizkusni vožnji pred odplutjem v Korejo, ni bilo k sreči nobenih bolnikov.

Potres so čutili v Kaliforniji

Berkeley, Cal. — Instrumenti na univerzi so zaznamovali potres, ki je moral biti nekje v Kalifornijskem zalivu.

HEAT WAVE



Vremenski
prerok
pravi:

Jasno, vroče in soparno. Popoldne dežni prši.

Tri na dan

Radovednici v pojasnilo omenjamo, da nam ni znano, če bo "Enako" dobila v zalogo tudi tanke in atomske bombe. Zdaj imajo v "verplegsmagazinu" samo manjše vrste orožja, kot pištole, frače in tako.

Nekdo meni, da je "Enako" zato razstavila v oknu morilno orožje, da bi bilo v svarilo komunistu Ivanu, da ne bi prišel več nazaj strašit. Baje mu je Grilček aukfandal, da mu ne bi narobe hodilo pri službi v mestu.

Ubogi Ivane, ki ga je tovaršnje tako naglo zatajila. Dokler ni prišlo na fence, da je poglavar komunistov v tem becirku, je bilo vse dobro. Bolj ko je mlatil po "reakcionarjih" bolj si je Grilček mel roke. Ivan je pil v mlati na levo in desno. Pa vse to je minilo in Grilčka goli-
—A. Š., falo močno. Veste, tako pride.

RAZVOJI V KOREJSKI VOJNI

Ob korejski meji sta dve kitajski komun. armadi. — Rusija je poslala Korejcem 120 težkih novih tankov.

Tokio, nedelja, 27. avgusta. — V soboto zvečer so severnokorejski komunisti zavzeli s silnim napadom kraj Kigye ter potisnili južne Korejce dve milj nazaj. Drug napad severnih Korejcev 13 milj severno od mesta Taegu pa je bil str. — V bližini Cangjonga, 23 milj južno od Taeguja, je ameriško topništvo preprečilo načrt komunistov, ki so hoteli spraviti preko Naktong reke 16 velikih čolnov vojaštva.

Poveljstvo letalske sile naznanja, da so ameriška in druga pridružena letala uničila v šestdesetih dneh korejske vojne 111 komunističnih tankov, mnogo pa so jih letalci težko poškodovali. Ameriški težki bombniki so v tem času vrgli 11.500 ton bomb na razne industrijske naprave, železniške mostove in ceste.

Washington. — Poveljstvo ameriške armade naznanja, da sta ob korejski meji koncentrirani dve kitajski komunistični armadi in da so Rusi poslali iz pristanišča Dairena severnim Korejcem 120 najtežjih tankov. Ti tanki pomenijo novo nevarnost za čete Zdr. narodov. Seveda je veliko vprašanje, če bodo mogli ti tanki sploh priti v akcijo zaradi silno bombardiranih železnic in cest, ki jih bombardirajo ameriški bombniki.

Wallacov tovariš izgubil nominacijo

Boise, Idaho. — Senator Glen H. Taylor, ki je kandidiral za podpredsednika v Progresivni stranki z Wallacom leta 1948, je izgubil pri židnjih volitvah za senatorja in sicer za 948 glasov. Volitve so se vršile 8. avg. in volivni odbor je zdaj uradno potrdil izid.

Tornado je divjal po Arkansasu

Stuttgart, Ark. — Tukaj je divjal tornado, ki je napravil mnogo škode na lastnini. Ranjenih je bil sedem oseb, ubit k sreči ni bil nihče.

V DRŽAVI OHIO BODO LETOS BRESKVE OBRODILE, KOT ŽE DOLGO NISO, PRAVIJO

Ako ne pride vmes kaj posebnega, bodo letos breskve v državi Ohio obrodile, kot že dolgo ne. To bo gotovo vesela novica za gospodinjke, ki imajo navado prezervirati dosti sadja.

Iz Port Clintona, kjer je središče pridelka breskev poročajo, da vse zelo lepo kaže. Glavni pridelkec, to so breskve vrste "elbertas" bodo dozorele v tednu Delavskega praznika, to je po 1. septembru. Te vrste breskve so najboljše za prezerviranje. Za temi bodo dozorele pa še druge vrste. Elbertas se bodo prodajale, kot sodijo, od \$2.50 do \$3.50 bušelj. Večja ko bo letina, cenejše bodo.

Sodijo, da bo letos pridelke breskve v okolici Catawba otoka do 300.000 bušljev. Samo en prekupčevalec z sadjem v doti-

Novi grobovi

George Miller
George Miller iz 2577 W. 6th Place, je kupil v četrtek motorno kolo, da bi se vozil na delo in z čela. Ko se je prvokrat peljal z njim, se je smrtno ponesrečil. Hotel se je izogniti nekemu avtomobilu, pa se je prevrnil in ubil. Pokojni zapuščena žena Dixie Lee in dvoje otrok — Charlesa in Susano. Bil je star 32 let. Dalje zapuščena starša, brata Edwarda in sestro Eleanor, Maloney, ki je nočna strežnica v Sornovi restavraciji. Pogreb bo danes ob dveh popoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda na Hillcrest pokopališče.

Anton Kocjančič

Včeraj popoldne je umrl v mestni bolnici Anton Kocjančič, po domače Radel, star 82 let. Pokojni je živel pri svojem sinu Johnu na 6303 Schade Ave. Pogreb bo v sredo zjutraj iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Podrobnosti jutri.

Peter Klein

Na domu svoje hčere, pri kateri je živel pretekla dva tedna, 689 E. 130 St., je nenadoma umrl Peter Klein, star 58 let. Bil je iz Avstrije, nakar se je naselil s svojimi starši v Korčulji v Jugoslaviji. Bil je vdovec. Njegova žena Marija, roj. Hudnik, je umrla pred 23 leti. Zapuščena hčer Nino Tripi, dva brata, sestro in eno vnukinjo. Bil je uslužben pri General Electric Co., v Clevelandu. Pogreb bo oskrbel Grdinje pogrebni zavod. Cas še ni bil določen.

Helen Bojach

V nedeljo zjutraj je umrla staršem Frank in Kaye Bojach tri mesece stara hčerka Helen Bojach v Charity bolnišnici. Starši stanujejo na 14618 Thames Ave. Materino ime je bilo Zorich. Mala Helen zapuščena brata Richarda in Russella. Pogreb bo v torek zjutraj ob 9:30 iz Mary A. Svetek pogrebnega zavoda na E. 132. cesti, ob 10 v cerkev Marijino Vnebovzetje in potem na Kalvarijo.

700.000 kristjanom v Koreji grozi smrt

Lake Success. — Zastopniki Južne Koreje pri UN so poslali 57 članom Organizacije združenih narodov svarilo, da grozi v Koreji 700.000 kristjanom smrt. Pozvali so vse zastopnike UN, naj bi v najkrajšem času odobrili zakon, ki prepoveduje ubijanje množic in celih rodov (genocidni umor). Dr. Chang, zastopnik Južne Koreje, je izjavil, da je prizadetih 300.000 katoličanov in 400.000 protestantov.

Vlada je zasegla železnice, ker v sedanji resni krizi ne sme biti zasloja v prometu

Železničarji morajo delati pod starimi pogoji, dokler ne pridejo železnice zopet pod upravo njihovih lastnikov.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je v petek odredil vladni zaseg ameriških železnic, da s tem prepreči vseameriški železničarski štrajk, ki se je imel pričeti v ponedeljek. Zaseg železnic je določen za 5. uro popoldne v nedeljo (včeraj), ko ima armada prevzeti kontrolno nad železnicami.

Kmalu po tej odredbi je predsednik Bratovščine železničarjev brzojavno sporočil vsem predsednikom posameznih unij, da je bil štrajk "nedefinitivno" odložen.

Unijski ukaz za štrajk je bil izdan v sredo po 17 mesecev trajajočih pogajanjih za poravnano zahtev glede mezd in plač.

Ukaz za stavko je bil izdan vsekakor: z namenom, da vlada zaseže železnice.

Železniške družbe so pripravljene zvišati mezde za 18 centov

Angleži izdelujejo vojno orodje za Sovjetsko zvezo

Delavska vlada nima ničesar očitati kapitalistom, ker je priznala, da angleška industrija izdeluje za Sovjetijo važno orodje.

London. — Winston Churchill je izjavil, da angleške tovarne izdelujejo za Sovjetsko zvezo orodje, ki je neobhodno potrebno pri popraviljanju vojnih tankov. (Angleška vlada je nemudoma priznala, da je to res in da angleške tovarne izdelujejo razne proizvode za Sovjetsko zvezo.

Churchill je dalje izjavil, da je ruskim inšpektorjem dovoljen ogled angleških tovarnih, kar je zastopnik angleške delavske vlade tudi brez oklevanja priznal in dodal, da je v vse anglegde tovarne, ki izdelujejo razne proizvode za Sovjetsko zvezo, dovoljen vstop njenim (sovjetskim) inšpektorjem.

Odhod angleškega vojaštva iz Hong Konga na korejsko bojišče

Hong Kong, Kitajska. — Dne 25. avgusta zvečer je odpotovalo od tukaj 1.500 angleških vojakov v Korejo, kjer se bodo pridružili četam Zdr. narodov v njihovem boju proti severnokorejskim komunistom.

Angleški vojaki so se vkrcali na bojno ladjo Unicorn in na križarko Ceylon. Malcolm MacDonald, angleški komisar za južnokorejsko Azijo, jim je ob odhodu dejal, da se bodo borili sicer proti severnim Korejcem, katerih orožje in strategija je pa ruska.

Bruselj, Belgija. — Belgijska vlada je odločila, da pošlje v Korejo en bataljon svojih vojakov.

Washington. — Vlada je naznanila, da bo prispel prvi odred švedskih zdravnikov in bolničarjev, ki je na potu v Korejo, v nedelo z letalom v New York.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Obisk iz N.Y.— Henry in Edward Shubel sta prišla za dva tedna na obisk k svojemu stricu Antonu Shublu, znanem opernem pevcu, ki vodi zdaj glasbeno šolo v SND na St. Clair Ave. Fantoma želimo veselo bivanje v metropoli.

Jakšič bo zibal— France in Ančka Jakšič, 6111 St. Clair Ave., sta vsa srečna, ker sta dobila v družino novega vnuka. Pri družini njih sina Richarda so namreč v petek zjutraj kupili čvrstega sinkota v St. Lukes bolnišnici. Materino deklisko ime je bilo Florence Černilogar, hči Mr. in Mrs. Jacob Černilogar iz 1252 E. 61. St. Mr. in Mrs. Frank M. Jakšič sta s tem postala že tretjič stara mama in stari ata. Naše čestitke vsem skupaj!

Važno pismo— Pri nas je pismo od jug. konzulata iz New Yorka, ki se glasi na ime Frank Morel, 1145 E. 60. St. Pošta ga očitno ni mogla dostaviti. Naj se Frank Morel zgleda pri nas za pismo.

Škof v Kanadi— S Hajdinjakovimi iz Toronta, ki so bili zadnji teden v Clevelandu, se je v petek zjutraj odpeljal v Kanado tudi prevz. škof dr. Rožman. Udeležil se je romanja Slovencev na božjo pot v Midland, Ontario. V torek se vrne škof nazaj in sicer se bo pripeljal z Grdinovimi, ki so se tudi udeležili tega romanja.

Slavnost na 140. cesti— Nocoj bo slovesna otvoritev 140. ceste, ki so jo vso pretlakovali od bulevarja do St. Clair Ave. Parada bo ob 7 zvečer, ob 8 bo nekakšna predstava med Hale Ave. in Thames, od 10 naprej bo pa ples na prostem in sicer pri Hale Ave. Igral bo Pečanov orkester. Pri otvoritvi bo mestni odbornik 32. varde, John Fakult, ki se je mnogo trudil, da je bila cesta tlakovana, in Joseph Sullivan, osebni tajnik clevelandskega župana. Narod je vabljeno, da se udeleži proslavq. Vsa slovesnost je pod pokroviteljstvom trgovcev na 140. cesti.

Protí severu— Naš urednik Frank A. Turek, ki je bil delegat na konvenciji KSKJ, ki je bila v četrtek večer končana, nam sporoča, da jo bosta z ženo zdaj potegnili višje proti severu za nekaj dni. To ne more biti drugo kot Minnesota pri kakšnem fletnem jezeru in drugih pripravnih postajah. Le dobro se imejta!

Kljub Ljubljani— Jutri večer ob 7:30 bo seja kluba Ljubljana v navadnih prostorih. Članstvo je prošeno, da se udeleži v velikem številu.

Romanje v Frank, O.

Dekliška Marijina družba pri sv. Vidu bo najela avtobus za nedeljo, 3. septembra, za romanje k Zalostni Materi božji, v Frank, O., kjer bodo 1., 2. in 3. septembra veike slovesnosti posvetitve kipa Matere božje, ki je natančen posnetek kipa Fatimske Marije. Bus bo odpeljal zjutraj ob 7:30, nazaj v Cleveland pa ob odpeljal od tam ob peti uri popoldne, po procesiji. Vzemite prigrizek s seboj. Vožnja v oba kraja stane \$2.50. Za rezervacije se obrnite do 30. avgusta na sledeče naslove: Mary Kostansek, EN 1-1084, Jean Blatnik, HE 1-6905, Frances Russ, E 1-1399. (Po šesti uri.)

NAJNOVEJŠE VESTI

TOKIO. — Južnokorejske čete so ustavile komunistično ofenzivo proti Pohangu, toda severnokorejska armada je zavzela Uihung, ki leži okoli 50 milj zapadno od Pohanga. General Walton H. Walker je izjavil, da podvzema sovražnik na preveč raztegnjeni fronti svoje zadnje poizkuse. "Časi naših umikov so stvar preteklosti," je rekel general. WASHINGTON. — Lee Pressman, bivši CIO voditelj in svoječasno odvetnik za New Deal ter prijatelj Algerja Hissa, je priznal, da je bil od leta 1934 do 1935 član komunistične partije.

AMERIŠKA DOMOVINA
 AMERICAN HOME
 6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
 General Manager and English Editor: Mary Debevec
 Editor in Chief: Anton Sabec; Mg. Editor: Frank A. Turek;
 Associate Editor: Vinko Lipovec

NAROČNINA
 Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.
 No. 168 Mon., Aug. 28, 1950

Komunistično zločinstvo

General McArthur, vrhovni poveljnik oboroženih sil držav Združenih narodov, je poslal predsedniku korejske komunistične vlade ostro pritožbo, v kateri pravi, da so zločinstva korejskih komunistov, zločinstva proti človečnosti. General McArthur pravi v pritožbi, da bo prisiljen, ako komunisti s temi zločini ne bodo prenehali, smatrati vsakega ujetega komunističnega poveljnika za vojnega zločinca.

Ameriški vojaki, ki so se prebili k svojim četam, pripovedujejo o teh zločinah in mnogo ameriških časopisov vsak dan objavlja njihove grozne zgodbe. Ameriški svet se deloma tem zgodbam čudi, nekateri jih imajo za plod azijske divjosti, nekateri za propagandistično pretirano. Razumljivo je, da mnogi teh zločinov ne morejo razumeti, ker je ameriški vojak prvič v zgodovini v boju proti komunistom. Zato šele danes pričenjajo prav spoznavati svojega novega sovražnika, ko morajo sami na lastni koži občutiti komunistična grozodejstva.

Tistim, ki ne poznajo resničnega bistva komunizma, se zde komunistična grozodejstva nekaj izrednega in najdejo za komunistične zločine različne izgovore. Navadno pravijo, da so poročila pretirana in da so zločini le plod izbruhov neodgovornih elementov. V dobi revolucije in državljanske vojne v Rusiji, smo slišali govoriti, češ da so Rusi divjaki. Namesto, da bi pripisovali zločine komunistom zaradi njihove zločinske ideje, so pripisovali zločine ruskemu narodu, ki je bil sam v ogromni meri žrtev teh zločinov. V dobi revolucije v Španiji smo slišali izgovore, češ da so Španci vroče krvi in imajo itak vsakih sto let državljansko vojno. In ako Američancem pripovedujemo o komunističnih grozotah v Jugoslaviji, si bo marsikdo mislil, češ v Jugoslaviji so "balkanske" razmere, tam so ljudje z nizko kulturo, še na pol divjaki, saj beseda "balkanski" ima v ameriškem svetu vse prej, kot dober prizvok.

Poudariti hočemo, kakšno krivico dela taka miselnost posameznim visoko kulturnim narodom. Zločini namreč, ki jih dela komunizem, niso zrastle iz naroda, ampak iz komunističnih idej, ki ne poznajo nobenih narodnostnih meja. Prepričani smo, da bi ameriški komunisti, ako bi jim razmere to dopuščale, bili prav taki divjaki, kot so komunisti v drugih deželah. Dokler teh svojih zločinov ne morejo vršiti, so komunisti na videz pohlevne ovčice, ki kriče o preganjanju komunistov, kadar nimajo možnosti preganjati drugih, ko pa razmere za revolucijo dozore, tedaj pokažejo svoj pravi obraz, tedaj ustrahujejo celo svoje lastne pristaješe z grozjenjimi in zločini, samo da se maloštevilno vodstvo lahko obdrži na oblasti.

In še eno dejstvo je značilno v komunizmu. Nihče ni pred komunisti varen, tudi komunisti sami postanejo pogosto žrtve komunističnih zločinov. Zgodovina komunizma to dovolj jasno dokazuje: Trocki, krvave čistke v stranki, Titovo preganjanje kominformistov. Komunizem ne omejuje in zapostavlja le človeške osebnosti, jo ne samo ponižuje, ampak za komuniste sama vrednost človeške osebe ni velika. Ubiti človeka ni komunistom noben zločin, ako to služi stranki ali majhni skupini okoli diktatorja, ki bi pa zopet izgubila življenje, ako bi prišla do oblasti malo drugačna smer. Komunistična ideološka zmeda pa je danes vsaj toliko, kot zmeda ljudstev ob gradnji babilonskega stolpa.

Nov komunistični sovražnik je morda presenetil tiste, ki komunizma niso poznali, toda za tistega, ki je komunizem poznal, ni povezovalje z žicami, o katerem beremo v ameriških časopisih, nobena presenetljiva novica, saj čudovito spominja na Turjak in Kočevje pred sedmimi leti! Mučenja, ki jih danes opisujejo ameriški časopisi, srečamo že ob revoluciji v Rusiji, srečamo jih ob revoluciji Bele Kuna na Madžarskem, srečamo v rdeči revoluciji v Španiji, srečamo v naši stari domovini. Vzrok tem grozotnim mučenjem je komunizem, ki hoče s silo uničiti vse, ki so mu na poti in ki imajo malo drugačne nazore. Komunisti dobro vedo, da brez nasilja nikdar ne morejo priti do oblasti, saj se v nobeni deželi še ni zgodilo, da bi se ljudstvo svobodno odločilo za komunizem.

Hočemo poudariti in bomo brez prestanka poudarjali, da komunističnih zločinov ne smemo pripisovati narodom, ampak komunistični ideji. Kako globoko so bile v tem oziru besede papeža Pija XI., ki je pred 13 leti zapisal v svoji okrožnici proti komunizmu: "Čim višja je krščanska kultura, tem bolj bo divjala jeza brezbožnikov."

Zgodovina to jasno dokazuje in kdor hoče to razumeti in videti, lahko to uvidi, ako ne hodi po svetu z zaprtimi očmi.

SPOMNITE SE S KAKIM DAROM SLOVENSkih BEGUNCEV!

BESEDA IZ NARODA

Še en dobrotnik Mohorjeve družbe

Tokrat moremo poročati o dobrotniku iz vrst "novih" Američancev, t. j. bivših beguncev. Noče biti imenovan. Je pa to oče večje družine, ki pa hodi še vsa v šole in so zato z njo sami stroški. Poleg tega da se je ta vrli mož naročil na knjige, je dal še izredno lep dar 20 dolarjev, ker se zaveda velikega pomena kulturnega dela, ki ga opravlja tudi v današnjih časih MD za naš narod. Hvala mu! Naj Bog bogato blagoslovi njegovo delo!

Iz prijaznosti sprejema darove za MD tudi uredništvo "Ameriške Domovine."

Pravoslavni cerkveni zbor bo v Ameriki

New York. — Cerkevni predstavniki ruske pravoslavne cerkve izven Sovjetske zveze se bodo zbrali v novembru v Jordanville, N. Y. To bo prvi cerkveni zbor ruske pravoslavne cerkve po boljševiski revoluciji. Sabor je sklical metropolit Anastazij, ki živi sedaj kot begunec v Nemčiji. Na sabor bodo prišli zastopniki ruske pravoslavne cerkve v emigraciji iz Nemčije, Velike Britanije, Grčije, Ktiajske, Perzije, Avstralije, Francije, Belgije, Združenih držav in nekaterih držav Južne Amerike. Znano je, da ruska pravoslavna cerkev izven Sovjetske zveze ne priznava patriarha v Moskvi, ki ga je postavil Stalin, in trdi, da je postavljen v nasprotju s predpisi cerkvenega prava ruske pravoslavne cerkve.

Znanstvena odprava Fordham univerze v N. Y.

New York. — Že dva tedna je na delu v Auriesville, N. Y. posebna odprava Fordham Univerzity iz New Yorka, ki išče telesne ostanke prvih severnoameriških mučencev, ki so jih ubili Mohawk Indijanci pred skoraj 300 leti. Vodja odprave je Rev. J. Franklin Ewing, ki si je nadel nalogo odkriti natančno mesta, kjer naj bi ležale relikvije jezuitskih mučencev sv. Izaka Joguesa, Reneja Goupila in sv. Jeana de La Lande-ja, ki so bili proglašeni za svetnike leta 1930.

Rev. Ewing je že večkrat poprel obiskal Auriesville, kjer je sedaj tudi cerkev severnoameriških mučencev. Cerkev je zgrajena na robu nekdanje indijanske vasi Ossernenon ob reki Mohawk 40 milj zapadno od Albanyja. Kopalni ne bodo več kot tri čevlje globoko, ker so Mohawki bili v kaki vasi kvečjemu nekaj let in so se potem selili naprej.

Odprava je vzela za osnovo svojih raziskovanj napisano poročilo patra Izaka Joguesa in drugih misijonarjev. Pater Jogues je bil priča, ko so Indijanci ubili Reneja Goupila, ki so ga ujeli, ko je napravil križ nad indijanskim otrokom. Mohawki so ga ubili s tomahawkom. Njegovo truplo so vrgli preko strmih skal in nekaj mescev nato se je šele posrečilo patru Joguesu pokopati njegove ostanke.

Pater Jogues je prišel v Severno Ameriko 1634. kot apostol za Indijance. Odkril je Lake George, ki se poprej imenovalo Jezero Najsvetjeseja Zakramenta. Bil je tudi prvi katoliški duhovnik, ki je prišel na mesto sedanjega New Yorka, kamor je zbežal pred Mohawki 1641. Ubili so ga Indijanci, ko je šel nazaj med nje, da bi našel mali črni kovčeg s svojimi mašnjimi potrebščinami. Med njegovo odsotnostjo se je razširila v vasi kuga in Indijanci so

pripisali njen nastanek njemu in njegovemu črnemu kovčegu. Truple so vrgli v vodo, a danes je tisto mesto suho.

Rev. Ewing je znan po svojih izkopavanjih v Egiptu, Palestini in Siriji. Ko je med vojno vodil neko ekspedicijo na Filipinih, so ga ujeli Japonci in ga zaprli v taborišče, kjer je bil tri leta. Pri sedanjem delu mu pomagajo pridno dijaki z antropološkega oddelka Fordham Univerzity.

S Tržaškega, Goriške in Koroške poročajo

Jugoslavanska lesna proizvodnja. — V gospodarskem življenju Jugoslavije je igrala že pred 2. svetovno vojno lesna industrija veliko vlogo. To ni čudno, saj je natančno ena tretjina državnega ozemlja pokrita z gozdom. Gozdarska statistika izkazuje 8,180,100 ha gozdne površine ali 32,8% celotnega površja. 50% gozda je bilo v državnih, 20% v občinskih in samo 30% v privatnih rokah.

Eksploatacija gozda je bila v star. Jugoslaviji silno racionalna. V nobenem letu se ni sekalo več, kot je znašal naravni letni prirastek. Posebno strogi gozdno-policijski predpisi so onemogočali krčenje in vsako sečnjo — tudi prebirno — vezali na dovoljenje pristojne gozdne uprave.

Tako je bila Jugoslavija v stanju, da je krila sama vse svoje potrebe po lesu in da je les še izvažala. V izvozu lesa je bila od vseh evropskih držav na 7 mestu. Njen izvoz lesa pa je znašal 20-25% vsega izvoza.

Številke izvoza so bile sledeče:

Za leto 1935 je m-3	524,000;
1936	806,000;
1937	829,000;
1938	975,000 in 1939
	1,014,000.

Po vojni je razvela lesna industrija pod vodstvom države še večji razmah. Titov režim, ki hoče industrijalizirati zemljo ter dvigniti njen vojaško industrijski potencial, se je vrgel posebno na gozdove, ker je z lesom namanj opravka, da se spravi v promet.

Za les pa dobiva Jugoslavija devize, ki so ji potrebne za nabavo strojev in industrijskih potrebščin. V sled ekonomski blokade Rusije in njenih satelitov je bila Jugoslavija primorana še bolj dvigniti izvoz lesa, ker se je njena trgovina obrnila na Zapad, ki mu zelo manjka lesa.

Ker manjkajo Jugoslaviji potrebne gozdne prometne zveze in moderna sredstva za spravilo lesa, se je vrgel režim na sečnjo onih gozdov, ki so bili najbolj pri roki in najbližje prometnih sredstev. Tako so trpeli najbolj gozdovi v Sloveniji in v onih delih Bosne, ki ležijo ob železniških progah. Jugoslavija ima danes 662 večjih podjetij za posek, spravilo in predelavo lesa. Največja podjetja so v Sloveniji in Bosni. Ves izvoz pa ima v rokah državno podjetje "Jugodrovo", Beograd, Kneginje Ljubice ul. 31.

Številke izvoza so sledeče:

	1947	1948	1949
mehak les m3	295,000	660,000	760,000
trd rezan les	120,000	220,000	280,000
les za celulozo	300,000	520,000	640,000
les za kurjavo	650,000	850,000	1,000,000
hlodi	900,000	1,300,000	700,000
železniški pragi	585,000	778,000	700,000

V svojem govoru in debati k budžetskemu predlogu za leto 1950 je rekel Tito: "Izvoz lesa se mora leta 1950 še bolj povečati, ker predstavlja najvažnejšo postavko v našem

zunanje-trgovskem poslovanju." Novi regulacijski načrt Ljubljane. — Po ljudskem štetju z dne 15. mar. 1948 je štela Ljubljana 120,944 prebivalcev in je bila tako po velikosti tretje mesto Jugoslavije.

Sedaj pa je predloženo MLO v Ljubljani novi regulacijski načrt "socialističnega mesta" s 300,000 prebivalci.

Kako izgleda ta načrt? Podatke c njem objavlja beogradska "Politika" z dne 10. avgusta.

Z izgradnjo "Litostrova" v Šiški in stanovanjskih blokov za Bežigradom je načrt za en del regulacijskega načrta. V Šiški bo industrijski del, za Bežigradom stanovanjski del. Stanovanjski del bodo tvorile 4 nadstropne stavbe, ki jih bodo obdajali drevoredi, fizikultura in otroška igrališča. Na južnem delu stanovanjskega dela je predvidena zgradba delavskega doma z dvoranjo za 10,000 ljudi. V neposredni bližini bo zgrajen avtočdom, hipodrom, pristanišče za kajake in igrališča za tenis.

Železniški promet se bo razvijal pod zemljo. Glavna postaja bo ostala na sedanjem mestu, proga pa bo skozi celo mesto poglabljena tako, da bo tekla pod zemljo. Na mestu, kjer so sedaj na glavni postaji železniški tiri, bodo v bodoče čakalnice in bifeji. Tovorni promet se bo razvijal po krcni progi. Tovorni kolodvori bodo v St. Vidu, v Zalogu, na Viču, Črnučah in Rakovniku.

Glavna mestna magistrala bo nekdanja Dunajska cesta. Ta bo zvezana z avtocesto za Beograd, Bled in Trst. Aerodrom bo prestavljen v Brnike nad Kranjem. Odtod bodo prihajali potniki v Ljubljano na avtobusih ali z manjšimi avioni. Sedanji aerodrom bo postal športno igrališče.

Na Rožniku bo zoološki vrt in pionirsko mesto. Bolnice bodo ostale tam, kjer so. Po potrebi se bodo razširile v smeri proti Golovcu.

Politično-kulturno središče bo med Gradom in Rožnikom. Tam bo zgrajena nova palača prezidija in narodne skupščine. Predvidena je nova opera, novi dom

Če ne marate verjeti nam . . .

Tole pa za "progresivne" Slovence, da bodo videli, kako dobro se godi slovenskim materam in ženam v starem kraju.

Ali je to prav? Žene iz "Tisrnanine" v Kranju so se pritožile nad neopravičnim odpustom treh starih delavk. Enak primer imamo tudi v tovarni "Iskra," kjer odpuščajo predvsem boljše žene in matere s številnimi otroki. Med drugim so odpustili tudi ženo invalidko, ki se je bila pri delu v tovarni pohabila.

Ali ni to nezasišana krivica za žene, ki so delale v tovarni že svojih dvajset let ali se celo pohabile v tovarni, ali pa imajo mnogo otrok, če jih na ta način odpuste, čeprav so zmogljive dela in povečini nimajo sredstev za nadaljnje življenje. Pomisliti je treba, da so te žene navadno tako navezane na svoj kraj, da bi si težko poiskale kjer koli drugje delo.

Ljudi, ki tako površno in birokratsko rešujejo ta važna življenjska vprašanja, bi bilo treba brez vsakega obzira poklicati na odgovornost in jih javno ožigosati. Ti ljudje ne delajo v imenu naše ljudske oblasti, katere najvažnejša naloga je skrb za našega delovnega človeka zlasti pa še za matere, to so naši sovražniki, v najboljšem primeru pa zavirajo našo pot v socializem!

Ali je to prav? Pomislite, v Kranju se je zgodil primer, da so dvema doječima materama, zaposlenima v eni izmed kranjskih tovarn, odvzeli karte. Do tega je prišlo tako: Delavki, ki nista vedeli kam



NAŠA MICKA IMA TUD BESEDO

Zadnjič sem obetala, da bom povedala, kako sta iznajdljiva Ambrožičev Lojze in naš. Že od prvega dne lanskega leta, ko sta si prvič segla v roke, sta si bila prijatelja. Kaj vem, kaj ju je vleklo skupaj. Menda, ker se oba rada režiata. In menda iz samega prijateljstva sta se oba zmisli-la, da bi zbolela za isto boleznijo. Na srce da jima je nekaj stopilo, sta rekla in letela v špital. Pa sta se oba še kar dobro izzilazala.

Naš je posebno skrbel, da bi Lojze prehu do bolehal in mu je poslal rože. Pa ne rože, kakor se jih pošlje bolnikom. Poslal mu je še zgodaj spomladaj rožna semena ter mu naročil, naj tišči z vso silo pokonci in iz hiše, da bo semena od rož posejal. Kako naj Lojze odreče takim ukazom, vas vprašam. In treščil je za vrata, če ne mar skozi okno (naš bi jih skozi okno, kolih-

muzike in paiača radijske postaje. V sedanjem dramskem gledališču bo novo mestno gledališče.

Elebrarna, plinarna in tovarne se bodo polagoma premeštile v industrijski del mesta v Šiški. Tja pridejo tudi inštituti tehnične fakultete.

Novi regulacijski načrt predvideva, da bo štela Ljubljana 300,000 prebivalcev.

To so podatki, ki jih prinaša "Politika." Kcliko od tega bo ostalo samo "v planu," kdaj in s kakšnimi sredstvi misli Ljubljana to izvršiti, Politika ne pove. Vnema za plani je velika, da bi bila tudi izvršitev planov tolika, pa ne moremo reči.

Vprašamo tiste ljudi, ki imajo tako surov in brezobziren odnos do naših delovnih mater, katere se požrtvovalno udeležujejo naše težke bitke za socializem, če so sploh kdaj slišali, da je ena izmed naših glavnih nalog skrb za delovnega človeka, zlasti pa še za mater, roditeljico in vzgojiteljico novega rodu? Vprašamo se, kdaj mislijo uprave podjetij začeti s pravnim reševanjem tega tako važnega vprašanja? Kdaj mislijo pristopiti h gradnji otroških ustanov v okviru svojih podjetij? Izgovarjajo se na vse mogoče načine in večkrat se primeri, da direktorji podjetij celo nasprotujejo in zavirajo delo. Takih primerov imamo mnogo. Na primer v Lescah pri Bledu žene zaman čakajo na dom izgre in dela, ker je direktor tamošnjega podjetja gluhi in slepi in noče o domu nič slišati. Ali pa pojdemo v Jarše, kjer si je tovarna "Induplata" zgradila vse mogoče počitniške domove na morju in v planinah (seveda nimamo nič proti takim domovom, celo pozdravljamo jih!), toda v srce zaboli človeka, da se za razbremenitev zaposlenih mater nihče ne zmeni.

Kako dolgo bomo še mirno trpeli ta brezdušni odnos uprav in direktorjev podjetij do naših zaposlenih mater in njihovih otrok? Iz časopisa "Naša žena."

kor ga poznam) vsa zdravila in opomine, pa žuganja, pa na vrt in je tam vsejal semena. Na lastne oči sem se prepričala, da je nekaj le zraslo. Ne sicer bogve kaj, zraslo je pa le. Vse, samo "Slovenk" pa nisem videla. Slovenk pa ne, pa ki so med vsemi najlepše. Saj menda veste, kaj so to — Slovenke. Mi jim pravimo petunije, Lipovčeva Mara se jim sladka pa s prelepo besedo: Slovenke. Na našem vrtu je bila in kar med rože bi se bila zagnala, da je nisem o pravem času zadržala. Videla sem namreč našega, kako je stopal za nama ter pazil, da ne bi zastramale po gredicah, kakor sen jaz ob neki priliki. Ko je Mara zagledala petunije, je na vso moč sladko zapela: "Joj, to so naše ljube Slovenke!" Povedala mi je, da jih doma zdaj vsi tako imenujejo. Meni je bilo to grozno všeč. Kaj se ve, morda se bo kdo spomnil in jih bo začel klicati: Micke! Saj brez Micke ni Slovenke in narobe.

Ne vem, kako je prišlo, da ni bilo med semenjem, ki ga je naš poslal Lojzetu nobenega za Slovenke. Ampak ena roža mi je bila pa posebno všeč in pobarala sem Lojzeta, kako se ji pravi. Lojze se je na vso moč lepo za-režal in mi zaupal, da je to čisto navaden plevel in da ga je nalašč pustil rasti, da bo našemu pokazal, kaj mu pošilja za bolečine v boleznijo. Naš je pa ravno takrat Dolencevo Anico za roko držal, pa ni slišal iskrene pohvale.

In potem so nas posadili okrog mize pod košatim drevesom. Bilo je takoj po maši in brhka domača dekleta so nam nosila na mizo dobra telesna dela, da je bilo veselo. Lojze je prinesel iz kleti pa en liter presvetele pijače. Našemu je naliil in ga silil, da naj. Naš se je na vso moč branil, enčeš da mu je dohtar prepovedal pijačo. Ja, ja, je žalostno potegnil za njim Lojze in našemu zaupal, da je zdravnik tudi njemu prepovedal pijačo. Drug drugega sta tolašila in uganila, da padarji dandanes ne vedo nič.

Naš mu je povedal, kako jih je urihljal Jim Sepic, ki si je poiskal drugega, ko mu je prvi ustavil vsako nacejanje.

"Vidiš, Lojze tako delajo z nami," je rekel naš in naliil sebi in Lojzetu. Pa sta enega stisnila na žalost in hude razmere. Potem sta pa stopila dalje v razgovor in po dolgi debati uganila, da se še ni primerilo, da bi kdo od nedeljah hodil okrog padarjev, da torej ti ne dajejo zdravil in nasvetov za nedeljo, ampak samo za delavnico. Ko sta to vsestransko podprla z raznimi dokazi, ni bilo pa nič več slišati: meni je prepovedano piti! Lepo sta ga dihala in se nacejala in ker je postajal naš vedno bolj tak, kot bi imel ošpice, sem začela siliti, da bi odšli. Več kot 200 milj smo imeli še voznje tisti dan, ura gre pa že na poldne. In potem sta se začela pa poslavljati. Vselej, kadar sta si segla v roke sta enega stisnila: za srečno vožnjo in za zdravje pri živini in družini. Skoro podvleči sem morala našega, ki je vedno kot na smoli, kadar je družina zanj. Nazadnje je pa še Lojze predlagal, naj bi prebili počitnice kar pri njih, ki imajo spodaj v dolini luškano jezerce, v kleti pa še nekaj sodov "prav takega." Kaj praviš, Micka, je vprašal naš. Čeprav sem na vso moč krotka in prizanesljiva, pa sem ga tako grodo pogledala, da ga je kar privzdignilo. Potem, ko smo jo popoldne rinili proti severu, je naš ves čas stokal in se oblaževal, pa cajhnal: "Če bi ga imel samo eno kapljico zdajle tistega Ambrožičevega za na jezik, — samo eno kapljico!"

Dvakrat smo ustavili, da se je našlampa vode. Kaj bo drugega v Kanadi v nedeljo popoldne. Na Menišiji je bilo vse drugače. Kislo se je držal, da se mi je kar smilil, pa je dobro, ako se včasih malo pokori, zmeane.

FRANCE SELJAK:

KAMNARJEV JURIJ

"Vsakdo tega ne more," je dejal Jurij bolj zase. In je pomislil: Čigava kri teče v mojih žilah, katera nagnjenja sem podedoval? Očetova ali dedova? Pradedova? Ribičev vnuč, kamnarjev sin, brez glave se klatiš, ne veš, kaj bi začel. Končno je dejal: "Čaj je bil ded nesrečen, če ga ni veselilo morje."

"Takrat ljudje niso bili takšni kot so dandanes," je odgovorila mati. "Saj zato je dejal mojemu očetu: pojdi in kreši iskro! Tvoj oče je ubogal..."

"Moj ded bi bil rad šel v tovarno, v mesto, moral je na morje. Moj oče bi bil morda rad ostal na morju, šel je v kamnolome. Jaz..." Misel se je pretrgala. Predočil si je očeta, ki ga je videl stoječega ob kamnu in nastavljačega dieto. Kako so peli njegovi udarci! Kako je takrat želel imeti njegovo moč! Nato je videl pred seboj deda Boštjana. Stal je ob jamboru in gledal proti Trstu, odkoder so zvečer gorele stotere luči. Pri tem ga je bolelo srce, a on tega nikomur ni razodel, še svoji ženi ne. Praded Jurij pa je stal na krovu s pipo v ustih in gledal po morju in v breg. To je bilo njegovo morje, to njegova zemlja...

Jurij se je bil zamislil v tisto davno preteklost, ko življenje ni drevelo s tako naglico, ko ni nič vznemirjalo ne vasi ne zaliva. Ribiške hiše, ribiške ladje, vinska trta. Počasno življenje od dne do dne, smeh v licih leta na plečih, a še vedno mladeniški korak... V svojih mislih se niti za hip ni spomnil nevarnosti in težkih dni, vsa davna mu je bila opletana z godbami in pesmijo.

"Takrat je moralo biti lepo," je skoraj vzdihnil, njegove zasanjane oči so gledale, kot da prodirajo skozi zid in breg. "Ali se Vi tega še spominjate?" "Malo," je odgovorila mati. "Takrat sem bila še mlada." Sivala je počasneje, njene oči so mežikale. Na njenem obrazu se je poznalo, da se je zatopila v toplino spominov. Tudi v njej so ostali vtiski, ki so bili neznansko grozni ali neznansko lepi, podobni pol pozabljeni pesmi.

"Spominjam se," je spregovorila čez nekaj časa, "kako je šel moj oče na morje in ga ni bilo dolgo domov. Na morju pa je bil vihar, veter je zavijal okrog hiše. Nekdo je z vso silo udaril na okno in zavpil: ena ladja se je potopila... Tedaj sem se prebudila in videla, da je mati klečala pred Marijino podobo. Potegnila me je za roko iz postelje in mi rekla, naj molim tudi jaz. Moliti in jokati sva obe. Nato je bilo slišati pred hišo korake, mati jih je spoznala: oče! Takrat sem ju videla prvokrat, da sta se objela. Govorila sta dolgo, dolgo, jaz pa sem zaspala... Spominjam se tudi, da smo šli na Barbano na božjo pot. Z ladjo. Imela sem nove čevlje, a sem bila tako nerodna, da mi je eden padel v

vodo. Jaz sem jokala, a oče se mi je smejal... Nato smo nosili mreže od morja in jih šivali. Takrat mi je mati pripovedovala o svoji materi, ki je bila zelo razumna in pogumna ženska. Ta je hodila baže s svojim možem na morje, česar nobena druga ni storila... Spominjam se tudi, kako so možki po vsakem dobrem lovu pili. Po ves teden ni bilo očeta domov. V soboto zvečer sva ga šli z materjo iskat. Objel naju je in pritiskal na poraslo brado. Mati je morala piti, a jaz sem zaspala v njegovem naročju... Včasih so prišli možje tudi k nam, takrat je bilo najlepše. Vso izbo so nam zakadili, vsa tla popljujevali, a pripovedovali so nam tako lepe, tako grozne reči, da bi vso noč od lepote in groze ne bila zaspala..."

Mati je utihnila. Bila se je skoraj zazibala ob pripovedovanju, očarala samo sebe. Videti je bilo, da so ji ti spomini neznansko dobro deli. Jurij je bil ves obdan od čarovite preteklosti. Poslušal je brez sapa in venomer upiral svoje oči v mater.

"Kaj so pripovedovali ob takih večerih, mati?"

Zaželel si je bajk ko dete. Mati je pomislila. Že je, hotela odpreti usta in pripovedovati, ko se je zavedela. Res, da se je bila vsa zatopila v spomine in je njena duša uživala ob preteklosti. Ni si mogla zatajiti, da je bila ribičeva hči in je včasih sama zahrepenela nazaj v tiste čase. Toda čna ni sanjnila, okrog nje je šumelo trdo življenje. Pred njo je sedel sin, ki se je nagibal k sanjnostim, želel na morje, kar je bilo blazno in neumno. In ona ga je še zamamljala s svojimi besedami, da se je zdelo, da plava z duhom v višinah in gledajo njegove oči, kot bi bile odprte v globokem spanju.

"Ali si otrok, da ti bom pripovedovala bajke? Že tako si ves zmešan..."

Jurij se je kakor prebudil. Materin obraz je bil znova tak kot poprej; gledala je ostro v belo platno in zabadala s šivaniko. Solčni žarki so sijali poševno skozi okno in se razlivali Juriju čez lice... Ta je dvignil časopis in si zakril obraz.

Kestanjji so eveli. Spomladi in za prvega poletja je Kras najbolj zelen. Trava in grmovje je opletlo gole skale in deloma zakrilo siromaštvo zemlje. Zvečer so pihljale tople, prijetne sapa, donašale vonje in glasove daljnih pesmi. Stezice med sočnim zelenjem so oživele, skrivnostni šepet je prihajal iz mraka. Vsaka beseda — ljubezen. Zvečer so sedeli pred hišami ljudje s trudnimi rokami na kolenih. Njihove oči so bile uprte v neznano. Po cesti so dreveli avtomobili, vso okolico so preprežali dolgo trakovi luči. "Kam bežijo vsi ti ljudje? Kako, da se jim tako mudi?" Na vprašanja jim nihče ni odgovoril.

Od tistega dne, ko sta se bila Jurij in mati zazibala v preteklost, se je sin pogosto izpraševal: "Čigava kri se pretaka po mojih žilah? Očetova, dedova ali pradedova?" In se je nasmehnil predse: "Zablodil si, ne veš nazaj, ne znaš, kaj bi začel. Ali je krivda moja, samo moja?" Prišlo mu je na grd način na misel: da bi matere ne imel! Rad bi bil popolnoma svoboden. Že v naslednjem hipu se je te misli sramoval. "Ali sem želel svoji materi smrti?" Sklonil je glavo. Misli je tudi na to, da bi ne imel doma, hiše. Lahko bi stopil na ladjo, na cesto, šel kamorkoli, križem sveta. Te misli se ni sramoval, ni sklonil glave radi nje. Spomnil se je na Koroško. Lepa Rožanka mu je bila trudnemu postlala in mu žejnemu dala pijačo.

SEPTEMBER 1950						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLENDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

SEPTEMBER

2. — Društvo Napredni Slovenci št. 5 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

3. — Klub društva na Recher Ave. priredi piknik na svojih lastnih prostorih.

24. — Pevski koncert skupnih pevskih zborov pod vodstvom Mr. Vavterja v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

30. — Društvo "Mother of Perpetual Help" št. 1640 Katoliških borštinarjev priredi kegljaški ples v Slovenskem domu na Holmes Ave.

OKTOBER

1. — Gospodinj. odsek SDD na Recher Ave. priredi ples.

1. — Dom zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., priredi: "Halloween Dance."

1. — Pevski zbor "Zvon" priredi svoj redni jesenski koncert v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

29. — Oltarno društvo fave Marije Vnebovzete priredi "card party" v cerkveni dvorani.

NOVEMBER

4. — Društvo Bled št. 20 SDZ priredi plesno veselico v SND na 80. cesti.

5. — Glasbena Matica poda opero "La Traviata" ob 3:30 popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

Naročite si

BARAGOVO PRATIKO

za leto 1951

Ima bogato in zanimivo vsebino. Je povečana od lani za celo sekcijo 32 strani, zato stane letos malenkost več.

s poštnino stane \$1.00

kar pošljite v Money Odru, čeku ali pa v gotovini na novi naslov:

BARAGOVA PRATIKA

6519 WEST 34th STREET BERWYN, ILLINOIS

Naročite jo čimprej, dokler je v zalogi!

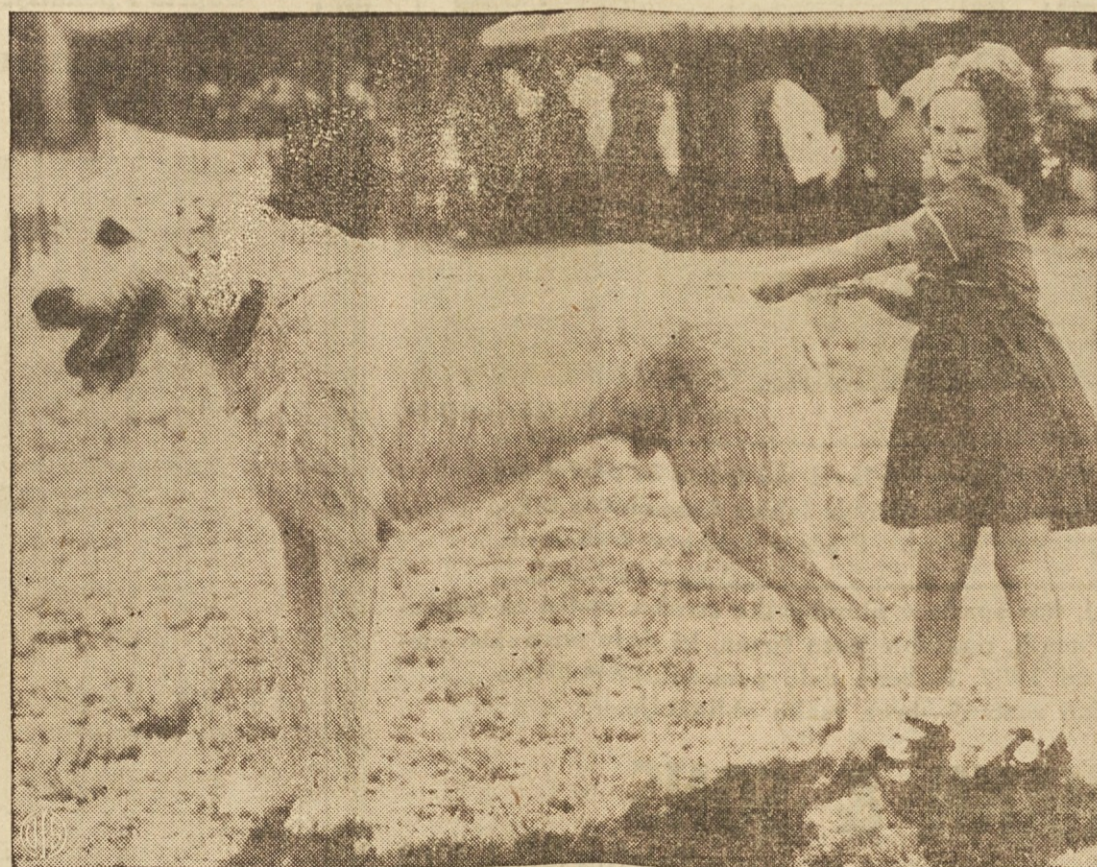


OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavrje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St. HE 1-2730



Kdo je tu vodnik? — Štiriletna Janet Chiswick vodi 17 mesecev starega irskega ovčjaka na razstavi psov v Richmondu na Angliškem.

MATIJA ŠKERBEC:

Rdeča zver - pijana krvi!

Sv. Janez Evangelist je bil pod rimskim cesarjem Domicijanom pregan na samotni otok Patmos. Tam mu je Sin božji razodel v skrivnostnih slikah bodočo zgodovino katoliške cerkve, njena preganjanja in njeno končno zmago.

In v 17. poglavju tega Razodetja popisuje sv. Janez sledeče videnje:

"In videl sem žensko, sedečo na zveri, ki je bila rdeča kot škrlat, polna bogokletnih imen, in je imela sedem glav in deset rogov. In ženska je bila oblečena v bager in škrlat, imela je v roki zlato čašo, polno gnusob in nečednosti svojega nečistovanja, in na njenem čelu je bila zapisana skrivnost: "Veliki Babilon, mati nečistnic in gnusob na zemlji." In videl sem žensko, pijano od krvi svetih in od krvi pričevalcev Jezusovih."

Rdeča zver in na njej sedeča rdeče oblečena vlačuga, pijana krvi svetih in mučencev! To je najboljša slika bogokletnega, krvoločnega, krvi žejnega in od prelite krvi pijanega komunizma!

Kamor ta rdeča zver pride in dobi v roke moč in oblast, prijava na njej v krvavo škrlatasti obleki krvi pijana vlačuga!

Cele reke krvi so bile prelite že v Rusiji, po njenih obširnih pokrajinah Evrope in Azije! Morje krvi je prelila in popila komunistična revolucija — ta krvi pijana vlačuga — v Estoniji, na Litvi, na Poljskem, Ogerskem, v Romuniji, v Bolgariji in v Jugoslaviji.

Krvavi rdeči severni sij je naznanil njen prihod tudi v našo nesrečno domovino! Tudi pri nas sta se napili do popolne pijanosti krvi nedolžnih rdeča zver — komunizem — in na njej sedeča rdeče oblečena vlačuga — revolucija.

Ko ljudje čitajo strašne zgodbe komunističnega divjanja v slovenski domovini, pogosto izprašujejo: "Ali je to res, kar pišejo? Ali je to sploh mogoče? Ali morejo ljudje postati take zverine?"

Res je vse to! Žalibog res! Toda vse to, kar berete, je le senca tega, kar se je v resnici dogajalo. Vsega gorja, ki ga je povzročil v naši domovini komunizem, sploh popisati ni mogoče!

Pa kako je vendar to mogoče, da postanejo ljudje, lastni bratje, take krvoločne zverine?

To je res težko pojasniti in težko razumeti, če ne upoštevamo, da sta tu zadaj dve gonilni sili: satanizem in sadizem!

Satanizem!

Vseh komunističnih grozodejstev si skoro ne moremo drugače razlagati, kakor da je ta rdeča zver po nekem vodstvom ali pa obsedena od "ognjeno — rdečega zmaja," one "stare kače, ki se imenuje hudič in satan, ki zapeljuje svet," kakor piše Razodetje v 12. poglavju.

Kako leto za nami je iz domovine pribežala neka oseba, ki nam je v begunstvu v Avstriji pravila sledeče:

"Nekoč — že pod Titovo vlado — sem morala potovati službeno iz Maribora v Prekmurje. V vlaklu sem se vozila skupno s Titovimi vojaki, bivšimi partizani. Med vožnjo pa je pričel v vozu neki vojak tuliti nenadoma kot kaka zver, stegoval je svoje roke, z eno je strgal po drugi, kot da bi hotel z nje nekaj zbrisati, pri tem pa je glasno vpil z nekakim zverinskim glasom: Kri, kri, kriiiii! Zvijal se je v kričih in se na to zvrnil na tla v vozu! Drugi vojaki so stali okrog vsi blede od groze in nemo zrla ta prizor. Pravijo, da je v Jugoslaviji sedaj kakih 800 ljudi tako bolnih, zdravniki ne vedo, kaj bi to bilo, oblasti pa vse to skrivajo."

Tako nam je pravila ta oseba v Tirolah!

V Ameriški Domovini ste že čitali popis, kako kruto so komunisti pomorili v St. Rupertu vso ugledno Mavsarjevo družino. Vse to je popisal ostali sin, duhovnik Mavsar. Vso družino so zaprli v hlev, na to zverinsko mučili in zaklali očeta, župana, vrgli vso družino v ogenj, med njimi celo devetletnega otroka Stankota. Enajstletni sinček Vinko je skočil iz goreče hiše in se rešil. Čez nekaj tednov se je otrok iz Ljubljane od brata vrnil domov v St. Rupert. Krvoločni komunistični rablji so ga zasledovali in umorili sredi polja!

Kaj je storil nedolžni otrok komunistom? Komu je mogel storiti kako krivico? Komunistična zver je žejna krvi in pobja tudi otroke!

Kot so pravili v Ljubljani, je komunistično vodstvo dalo ustmeni nalog svojim edincem leta 1942, da je treba počistiti z vsem, kar ni z njimi, da bo dobilo ljudstvo strah pred njimi! Za to je treba brezpogojno pobiti vso družino, tudi če je samo en njen član proti nam!

Tako so meseca aprila 1942 pobili vso družino Kolenc iz Sevnice pri Novem mestu, najprej sina, na to očeta in mater in tudi štiriletnega otroka!

(Dalje prihodnjč.)

MALI OGLASI

Med naprodaj!

Pristen in najboljši domači med, katerega so čebelice nabrale ter skupaj znesle iz najlepših cvetlic in rožic, dobite pri John Perparju na Hubbard Rd. v Madison, Ohio. (170)

WE RENT!

Floor Sander and Wallpaper Steamers!

ORODJE, BARVE, PLUMBARSKO POTREBŠČINE, KLJUČE, ELEKTRIČNE POTREBŠČINE
ST. CLAIR HARDWARE
7014 St. Clair Ave.
Tel. UT 1-0926
Laddie Puzdar Joe Vertocnik

DELO DOBIJO

Čistilci za okna izkušeni in neizkušeni se sprejmejo. Vprašajte pri Advance Window Cleaning Company
1453 E. 66. St. (168)

DELO DOBIJO

Ženska za gospodinj
Sprejme se srednja stara ženska za gospodinj pri starejših zakoncih. Ima stanovanje in vse. Preprosta kuha, lahko delo. Mora imeti nekaj skušnje pri pomoči napol invalidu... Izvrstna pozicija in zelo dober dom. Dobro plača. Pokličite MI 1-2670. (170)

Pozor novonaseljenci Izučeni ali neizučeni

Mi vas bomo izučili za livarsko delo v sledečih livarskih delih:

MOLDING
INSPECTORS
HAND STRAIGHTENING
SHAKEOUTS
BREAKOFF
PATTERNMAKERS

Garantirana plača od ure in plača od kosa. — Plačani prazniki in počitnice. — Stalno delo 5 dni na teden.

Lake City Malleable

5000 LAKESIDE AVE.

2 bloka severno od St. Clair (172)

Modlarji

za 1. in 2. šift se sprejmejo
Standard Alloy Co.
1679 Collamer Rd. (172)

COREMAKERS

za plumberske izdelke 50 ur na teden delo od kosa
REPUBLIC BRASS CO.
1623 E. 45 St. severno od Payne Ave. (169)

Težake se sprejme

Moške težake sprejme livarna, izvrstni delovni pogoji. Zglašite se na 3431 W. 140. St. Cleveland, Ohio. (168)

External Grinders and Lathe Operators

ki so izkušeni na precision delu, visoka plača od ure za začetek; dobro delo od kosa pozneje. Za 2. šift od 5:30 popoldne do polnoči.

Ohio Crankshaft

3800 Harvard Ave. (na Harvard Denison liniji) (168)

Starejša ženska!

Radi bi dobili starejšo žensko, Slovenko ali Hrvatiko, da bi prebivala z nami v jako lepem in udobnem domu. Skrbela bi za 2 dekletci, ena je za šolo godna; opravljala bi tudi lahka hišna dela. Služba je v Euclidu, O. Pokličite za informacije RE 1-7341. (168)

Ženska se sprejme

Za hišna dela, poln ali delni čas, likanje in čiščenje, v bližini bus linije, 2 solska otroka, stanuje v službi, ali pa hodi domov. Pokličite EV 1-6436.

Sprejme se moške

Tool room, lathe hand, drill press in screw machine operatorji. Morajo imeti nekaj predznanja, in če bi se radi učili. Plača od ure in bonus povrh. Zglašite se

Zagar Tool, Inc.
23880 Lakeland Blvd.
Euclid, Ohio (172)

Delo v restavraciji

Mills Restaurant sprejme žensko srednje starosti za delo v pecivnem (pastry) departmentu. Stalna plača, hrana in uniforma. Zglasite se osebno; mora znati čitati angleške recepte.

Mills Restaurant

315 Euclid Ave. (170)

Make This Your Buy Word For VITAMINS

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules are—

- 1. POTENT—each capsule contains the daily basic needs of the five vitamins whose requirements have been established as essential to human nutrition.
- 2. CONVENIENT—take just one capsule today and you can forget about vitamin supplements until tomorrow.
- 3. ECONOMICAL—a single capsule each day is all you take and all you pay for.
- 4. GUARANTEE—take one One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule each day for sixty days. Your money back if you are not satisfied.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

FRAN DETELA:

ZBRANI SPISI

Malo življenje

"Pa je res," pravi ta. — "Toda, Stefan, uživaj še nekaj časa fntovski stan! Potlej ti bo še hodil na misel, ko pridejo skrbi in delo in pomisli, da mati bolje kuha nego žena. Pozdravi se tudi še malo; bolehen se mi vidiš."

"O, seveda! Kar recite, da bo kmalu poroka, pa boste videli, kako bom potle, zdrav!" Tako je goveril venomer Stefan, kadar je prišel v vas. Tolažili so ga z obljubami; le Rozalka mu ni nič obetala, zato je bil Stefan tudi po pravici hud.

"Povej vsaj kak čas, naj bo že kadar hoče!" jo je silil; a nič ni hotela reči in nič povedati; le to je dejala, da čakaj. Slabe volje je bil Stefan. "Meniš, da si samo ti na svetu?" seje hudoval.

"O, vem, da ne!"

"Pa se tako držiš kakor one, kakor star kolovrat!"

"Troje primerne so kakor iz svetega pisma," se je smejala Rozalka.

"Kaj ni res? Ti misliš, da sem nate navezan in da nobene druge ne poznam. He, Rozalka, če bi jaz hotel—"

"A tako, Stefan?" se zavzame poredna Rozalka. "Pri drugih tudi oglariš? Glejte, glejte! Dobro, da vem. Zda se moraš pa vendar izpogoriti!"

"Rozalka, bodi pametna in poslušaj me!"

"Saj te že celo popoldne, a ne poveš nikdar nič novega. Zmeraj iste litanije." Tako je šlo naprej in naprej in nezadovoljen se je vračal Stefan domov. Doma pa je bil pust kakor prisad in se jezil na vse ženstvo sploh in na Rozalko posebej. Mati mu je hladila srčne rane. "Nič ne maraj, Stefan!" je dejala. "Ne bo ti dolgo nagajala. Toda nikar se ne jezi! Jeza ti škoduje; zato si vedno bolan."

"Kaj imate vedno ta bolan pa bolan!" se je hudoval Stefan. "Neprenehoma moram to poslušati. Kamor grem, povsod slišim 'Oh, kako si bled! Ali si bolan? Kaj pa ti je?' Vsak doma me pustite pri miru!" In vzel je klobuk in šele pozno v noč prikašljaj domov.

Ubogi Stefan! Nič ga ni veselilo več. Redkeje je hodil k Pečarjevim in tam je večkrat samo Jurija poiskal. V njegovi družini je bil rad, njemu je tožil svoje težave, njega je izpraševal, kaj Rozalka o njem govori in kaj drugi, kaj bi ukrenila, da bi Rozalki ugajalo in če je res tako bolan videti. In Jurij, čigar odločno govorjenje in moško vedenje je Stefan vedno občudoval, ga je znal najbolj potolažiti in mu zopet navdehniti novega poguma. Kako možato pa je tudi govoril Jurij! "Stefan!" mu je dejal, "nikar si ne greni življenja! Kaj bi vzdihoval kakor otrok, ki se šibe boji! Kaj nisi fant? Pogledaj hribe tod okoli pa dolino spodaj! In če se ti poljubi, porечеš, danes grem sem in jutri tja; pa greš, zato ker si prost. Boga zahvali! Zakon te pa zveže od vseh strani."

"To je že res," je odgovoril Stefan, "toda Rozalka je zalo dekle."

"Da malo takih. Pa meni se skoraj zdi, da nas imajo dekleta tem rajše, čim manj se menimo zanje."

"To je pa gotovo!" vzklikne Stefan in koraka ponosno proč, ne da bi bil izpregovoril z Rozalko, ki se je čudila, da ima tolike časa mir.

A komaj je bil Stefan doma, ga je minul ves pogum. Glavo je pcdprl z rokama, zrl predse in kadil in z nikomer ni govoril. "Kaj ti je vendar?" ga je vpraševala mati.

"Nič."

"Kaj se držiš tako?"

"Ker se ne znam drugače."

"Glej ga! Kako pa govoriš z menoj, Stefan?"

"Oh, pustite me pri miru!"

"Zekaj pa nisi ostal dalje časa pri Pečarjevih?"

Zato ker nisem hotel."

"Kaj pa poreče Rozalka?"

"Kaj se menim zanj! Naj re-

če, kar hoče."

Anica edina je razumela njegovo tugo, zakaj tudi njej se ni godilo bolje. Jurija ni in ni; on služi rajši, nego da bi bil njen gospodar. Ali pa si je izbral drugo. Da, da! Rozalka, ona je vzela bratu nevesto in njej ženina. Tako je premišljevala deklica in kar jo je najbolj poniževalo, to je bila zavest, da mu je ona šla tako rekoč naproti in da je njena bila prva beseda. Kako mora biti pač njegovi ošabnosti po godu, da ga tako iščejo, da se mu tako ponujajo. Solze žalosti in potrtega ponosa so ji silile iz oči pri takih misli. Nič več ne mislim nanj tako je sklenila, a kolikokrat na dan je premenila svoj sklep! Sama zase je trpela in v neprestanem delu vtopljala nemirno hrepenenje mladega srca. Kdo bi ji pač mogel po-

magati in kdo bi jo razumel? Z vso ljubeznijo se je oklenila svojega brata Stefana in tega so njene besede najbolj potolažile in pomirile.

Če je šivala zraven njega in mu prigovarjala tako ljubo in tako zvesto, se je vzkolnil pononci, jo prijel za roko in dejal: "Anica, samo ti me imaš rada. Oče se jezi nad mano, da nisem za nič, mati me karajo, da sem tako otročji, in nimajo zame drugega kakor kamilic in bezgovega cvetja; samo ti me razumeš in mi govoriš prijazno, dasiravno se jaz zmeraj zadiram nad teboj. Oni Pečarjevi pa naj govorim, kakor le morem, vse je zastonj; kakor bi ob skalo butal. Pa naj le ostane moška, jaz ji ne bom kadila zažigal."

"Boš videl, Stefan," je dejala Anica, "vse se bo še poravnalo; vse bo še prav in vesel boš še."

"Ali misliš, da bo? Oh, ne bo ne!"

"Boš videl!" je trdila sestra, dasi sama ni verjela svojim besedam in jo je bolelo srce, da mora s praznim upom tolažiti brata. A bala se je, da ne bi huje zbolel in ji ne umrl, on, ki bi imel biti enkrat njena edina podpora.

"Oh, Stefan!" mu je dejala zopet. "Pusti za nekaj časa pipo. Videl boš, kako ti bo dobro delo!"

"Edino veselje mi hočeš vzeti," je tarnal Stefan, "kakor mati. Drugega tako nimam na tem svetu." "Stefan, ali nimaš sestre, ki te ima rada?"

"Če me imaš rada, me pusti s tem pri miru!" In sestra ga ni prosila več in Stefan je kadil in kašljaj dalje.

Tako se je bilo v kratkem času mnogo izpremenilo na gori. Več ni bilo slišati veselega pe-

tja in vriskanja, kakršno je bil naše. Jurij na novem domu; glasni smeh je umolknil in preslo je tisto prijazno, neprisljano občevanje, ki je kakor ostanek brezskrbne otroške dobe poprej ogrevalo srca. Jurij je dobro zapazil to izpremembo. — Moja roka je vmes, si je dejal. (Dalje prihodnjtč).

Pravica ne zahteva nikake nagrade.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride



STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price — Easy Terms

IVanhoa 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

Only Once-a-year during
NATIONAL SEALY WEEK...

GOLDEN OPPORTUNITY

Sale!

for one week only!

Matching Box Spring \$38



Genuine Sealy
GOLDEN SLEEP

Naša največja vrednost za udobno spanje... samo tekom Sealy tedna! Famozna Sealy kakovost in udobnost v inner spring modročih po taki ceni, da si boste prihranili denar. Pridite k nam in primerjajte! Priznali boste sami, da kupi vaš denar za modroc več kot še kdaj tekom te razprodaje.

Spati na Sealy je kot spati na oblaku!

A. GRDINA IN SINOVI

TRGOVINA S POHISTVOM — POGREBNI ZAVOD

15301 Waterloo Rd.

KE 1-1235

Odprto v ponedeljek, četrtek, soboto — tudi zvečer

MI DAJEMO EAGLE ZNAMKE

OGLEJTE

SI TUDI

RAZNE

DRUGE

VREDNOSTI

PRI

NAS

TEKOM

NAŠE

47. LETNE

Avgustove
Razprodaje

GRDINOVA
prodajalna
pohištva

Ena najbolj modernih je

CRANE kopalnica

Dajte, da vam jo mi inštaliramo!



Mario Kolenc



Louis Planinc

Vse 3 pritlikine spadajo k najboljšim izdelkom "The Crane Group." Lahko daste inštalirati vse tri in si prihranite denar; ali pa naročite posamezne. Cene so:

TOILET

\$35.95

BANJA

\$87.50

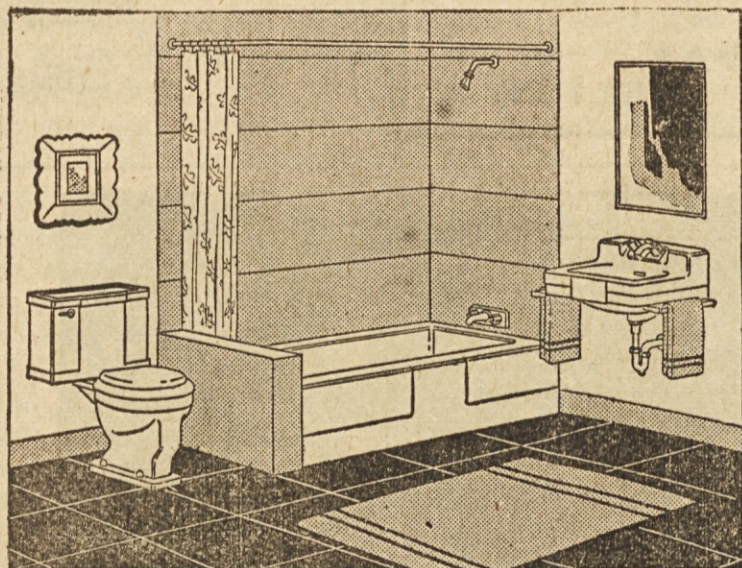
UMIVALNIK

\$29.95

Ako pa naročite vse tri naenkrat, plačate za vse tri samo \$147.45

in si prihranite lep denar.

Stroški za inštalacijo so posebej.



THE CRANE NEUDAY GROUP

Ako naročite pri nas, vam naši izkušeni delavci vse točno in perfektno inštalirajo. Delo je garantirano. Vse delo je lahko financirano tako, da vam ni treba nobene gotovine takoj. Plačate lahko v treh letih.

Vselej, kadar potrebujete kaj, kar spada v plumbersko stroko, bodisi za popravilo starih delov ali za inštaliranje novih, pokličite našo firmo, ki daje postrežbo meščanstvu v Clevelandu že od 1907. Nobeno delo premajhno—nobeno delo preveliko... Proračun zastonj—brez vsake obligacije.

W. F. HANN & SONS

15505 Euclid Avenue

Telefon MU 1-4200



V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠE
LJUBE IN NIKDAR POZABLJENE
SOPROGE, MATERE, STARE IN
PRASTARE MATERE

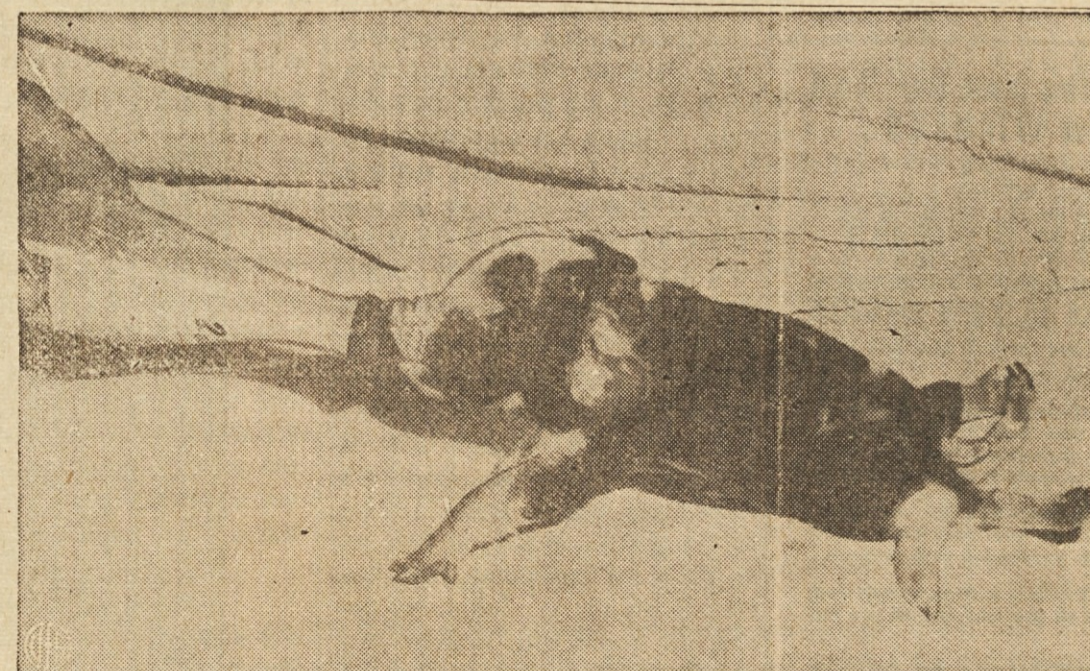
Gertrude Zimmerman

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči dne 27. avgusta 1949

Ljuba soproga, mama draga, več ne čuje se Tvoj glas leto eno je minilo, odkar si zapustila nas.

Težka res bila je ločitev, grenko bilo je slovo, pač tem slajša bo združitev, ko se zopet snidemo.

Zalujoci ostali:
JOSEPH ZIMMERMAN, soprog
SINOVI, HČERE, ZETJE, SINAHE,
VNUKI in VNUKINJE
Cleveland, O., 28. avg. 1950.



Ta ima pa kar šest nog. — John Thomas krmi na svoji farmi blizu Beltsvillea mladega prašička, ki ima dva para zadnjih nog. Mladič, ki ima tudi dvojne spolne organe se dobro počuti, tako da so veterinarji prepričani, da bo ostal živ.